

LESJA KOMMUNE

Årsberetning 2019

Årsberetningen er en redegjørelse fra kommunedirektøren som presenterer og analyserer kommunens utvikling, spesielt de faktorer som påvirker resultat og finansiell stilling. Fremstillingen skal hjelpe brukerne til å kunne vurdere kommunens historiske og fremtidige utvikling.

Alle kjente utgifter og inntekter gjennom året, skal gå fram av drifts- eller investeringsregnskapet. Driftsregnskapet viser utgifter og inntekter for kommunen i den daglige driften. Investeringsregnskapet viser kommunens utgifter og inntekter i forbindelse med investeringer og finansiering av dette. Brutto driftsresultat; gir uttrykk for resultatet av den ordinære driften inklusiv avskrivninger og skal i prinsipp minimum finansiere utgifter til renter og avdrag.

Netto driftsresultat; viser oss hva kommunen har igjen etter at alle drifts- og finansutgifter er kostnadsført og avskrivninger er tilbakeført, Engangseffekter er ikke hensyntatt.

Brutto og netto driftsresultat samt mer- mindre-forbruk.

Fig 1. Hovedtall fra driftsregnskapet (alle tall i hele tusen)

Hovedtall fra drift	Regnskap	Budsjett	Regnskap
	2019	2019	2018
Sum driftsinntekter	243 573	230 032	225 934
Sum driftsutgifter	243 181	230 246	232 651
Brutto driftsresultat	392	(213)	(6 717)
Netto finans	(5 906)	(4 670)	(6 316)
Netto driftsresultat	8 709	8 216	146
Regnskapsmessig meir-/mindre forbruk**	671		(1 074)

Vi fikk et brutto driftsresultat på 392 000 kroner. Dette er en forbedring på 7,1 millioner kroner sammenligna med 2019, hvor vi hadde et negativt brutto driftsresultat på 6,3 millioner kroner.

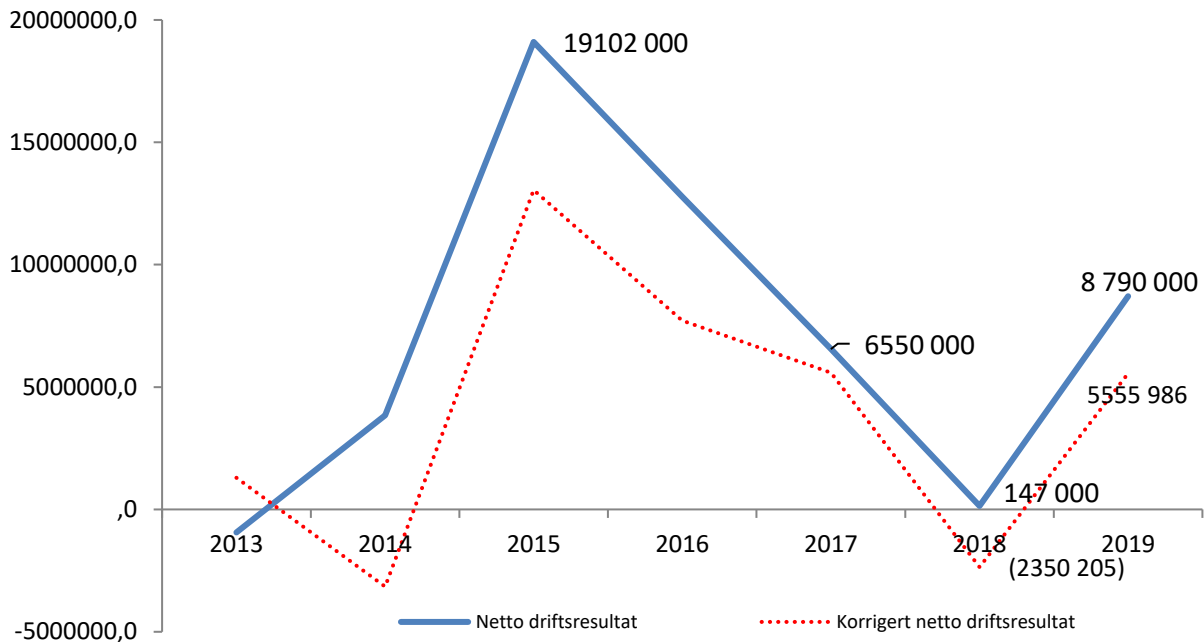
Netto driftsresultat ble et overskudd på kr 8,7 millioner, dette tilsvarer 3,6 % av driftsinntektene og er en forbedring på 8,56 millioner fra 2018.

Pga av det gode driftsresultatet, bruk av fond og avsetninger til fond får vi et regnskapsmessig mindre-forbruk på 671 000 kr. Mindre-forbruket foreslås avsatt til disposisjonsfondet.

I figuren under ser vi utviklingen i netto driftsresultat for perioden 2013 tom 2019.

Fig 2. Netto driftsresultat 2013-2019

Korrigert netto driftsresultat er korrigert for Mva refusjon før 2013, premieavvik og bundne fond, dvs viser drift uten engangseffekter.

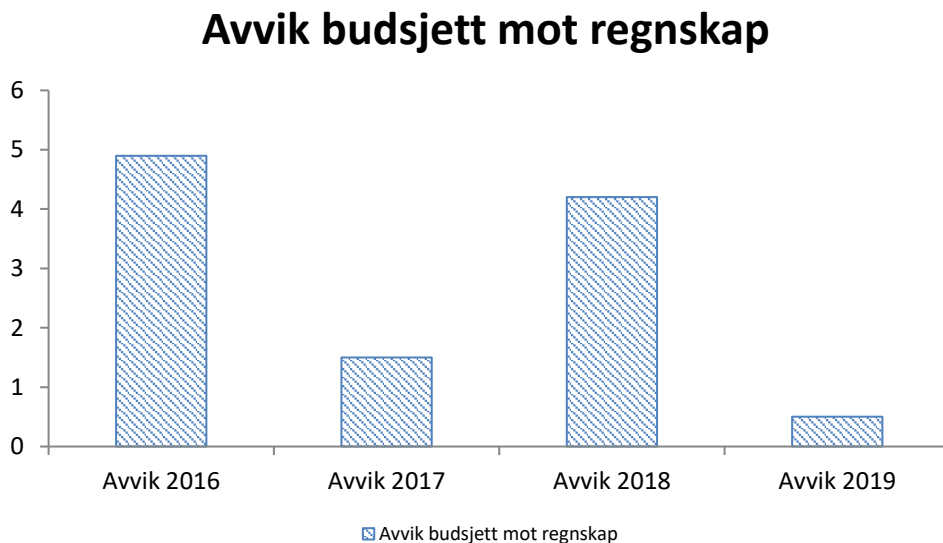

Netto driftsresultat korrigert for premieavvik og bundne fond viser et overskudd på 5,5 millioner.

Avvik mellom regnskap og korrigert budsjett 2019.

Avviket i 2019 kom på 0,5 millioner. Dette er en betydelig forbedring sammenligna med 2018. Man må alltid påregne avvik mellom regnskap og budsjett. Lesja kommune har fortsatt et forbedringspotensial innenfor budsjettering og økonomistyring og på begge områdene jobbes det målretta og kontinuerlig. Vi mener at årets avvik viser effekten av dette arbeidet.

Fig 3. Avvik budsjett mot regnskap 2016-2019.

Avviksanalysen for 2019 viser som nevnt at vi treffer samla sett bra. Men både inntektssiden og kostnadssiden i regnskapet ligger 6 % over budsjett

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik	Regnskap 2018
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	10 596 576	9 785 000	811 576	9 725 161
Andre salgs- og leieinntekter	42 295 770	41 875 842	419 928	35 687 520
Overføringer med krav til motytelse	37 374 979	28 111 019	9 263 960	33 649 702
Rammetilskudd	95 568 053	93 443 000	2 125 053	90 271 152
Andre statlige overføringer	323 532	200 000	123 532	277 131
Andre overføringer	503 070	0	503 070	518 300
Skatt på inntekt og formue	48 069 894	48 918 000	-848 106	47 622 238
Eiendomsskatt	1 616 389	800 000	816 389	1 326 045
Andre direkte og indirekte skatter	7 224 668	6 900 000	324 668	6 857 497
Sum driftsinntekter	243 572 931	230 032 861	13 540 070	225 934 747
			0	
Lønnsutgifter	127 688 453	120 576 790	7 111 663	123 810 540
Sosiale utgifter	27 900 788	28 253 456	-352 668	23 533 832
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	32 847 543	29 230 033	3 617 510	34 710 458
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	20 957 445	20 558 756	398 689	18 357 420
Overføringer	19 811 492	18 746 753	1 064 739	19 397 554
Avskrivninger	14 223 896	13 100 000	1 123 896	13 180 390
Fordelte utgifter	-248 440	-219 000	-29 440	-338 958
Sum driftsutgifter	243 181 176	230 246 788	12 934 388	232 651 235
Brutto driftsresultat	391 755	-213 927	605 682	-6 716 488

Driftsinntekter

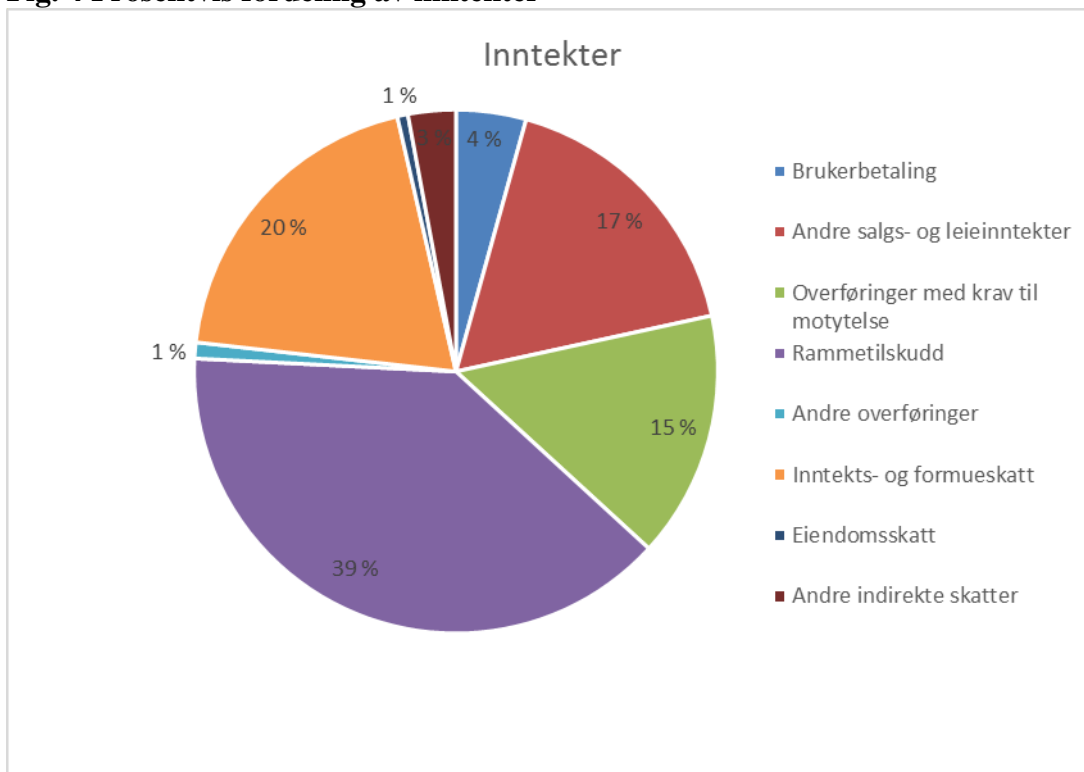
- Brukerbetaling:
Egenbetalinger ca 300 000,- og gebyrinntekter ca 500 000,- over budsjett
- Andre salgs- og leieinntekter:
Gebyrer VARF 811 000,- over budsjett. Husleieinntekter 312 000,- og innbetalinger kost 120 000,- under budsjett.
- Overføringar med krav til motytelse:
Refusjoner fra staten 1,7 millioner over budsjett. Sykelønnsrefusjon 5,4 millioner over budsjett. MVA kompensasjon 1,2 millioner over budsjett. Andre refusjoner, inkl utbyggingsavtaler 0,9 millioner over budsjett.
- Rammetilskudd:
Benyttet KS sin prognosemodell ved budsjettering. Kommer 2,1 million bedre ut. Ca 1 million er skjønnsmidler som ikke er budsjettert.
- Inntekt og formueskatt:
Benyttet KS sin prognosemodell ved budsjettering. Skatt på inntekt og formue ca 850 000,- under budsjett. Eiendomsskatt 816 000,- over budsjett.

Driftsutgifter

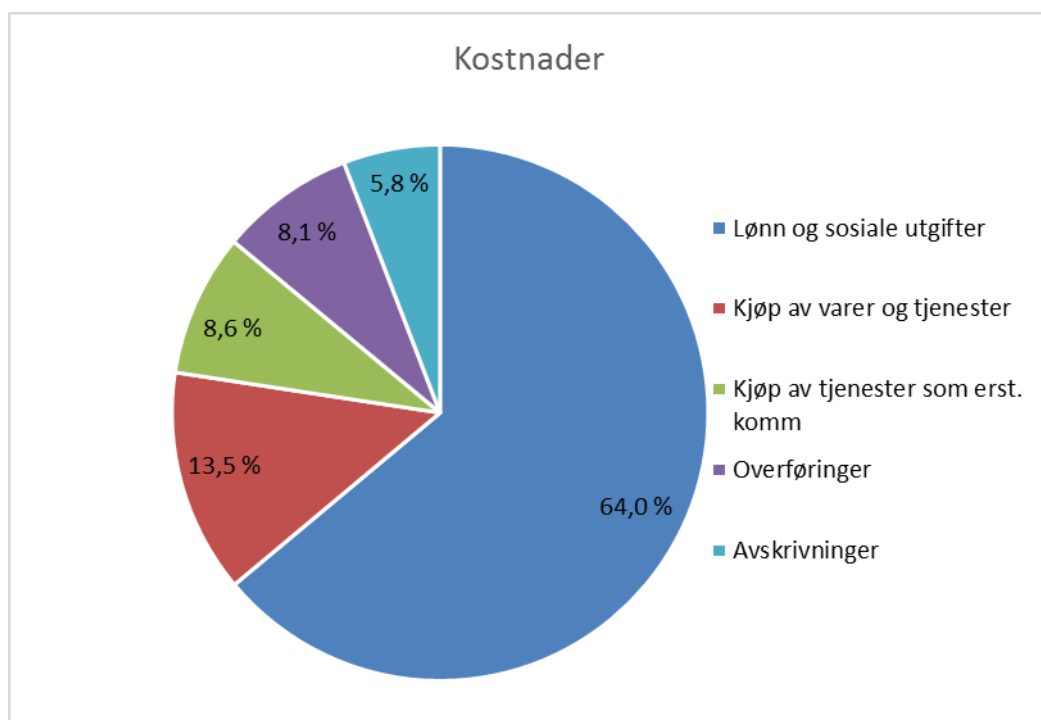
- Lønnsutgifter:
7,1 millioner over budsjett. Herav vikarutgifter 4,8 mill. Det budsjetteres kun med kjente vikarutgifter. Korrigert for lønnsrefusjoner er vi ca 1,6 millioner over budsjett. Refusjoner inntektsføres på inntektsposten Overføring med krav til motytelse.
- Sosiale utgifter:
352 000,- under budsjett. Er inntektsført 3,9 millioner i premieavvik fra KLP. Det er også retta en feil fra 2014 og 2015 regnskapet som medførte en kostnad på 1,5 millioner på denne posten.
- Kjøp av varer og tjenester:
Overskridelse på 3,6 millioner. Overskridelsene fordeler seg på mange områder men vedlikeholdsutgifter på 1,6 millioner og strøm på 0,6 million er de postene som skiller seg mest ut.
- Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon
Samarbeidskommuner har levert stort sett innenfor budsjett.
- Overføringer:
MVA er budsjettert 1,3 millioner for lavt.

Prosentvis fordeling av inntekter og kostnader.

Fig. 4 Prosentvis fordeling av inntekter

Fig. 5 Prosentvis fordeling av kostnader

Sektoranalyse

Vi har som tidligere år delt opp sektoranalysen i lønn og sosiale kostnader, andre utgifter og alle inntekter. Da får vi resultatet for hver sektor sammenlignet med budsjett. De sektorvise avvikene er kommentert av sektorledere.

		Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik
Kap 1.1				
Stab/politikk/adm	Lønn/sos.utg (inkl KLP)	12 501 978	13 587 736	-1 085 758
	Andre utg	9 352 928	9 218 295	134 633
	Inntekter	-4 588 155	-4 486 650	-101 505
	Resultat	17 266 751	18 319 381	-1 052 630
Kap 1.2				
Oppvekst	Lønn/sos.utg	53 050 956	48 218 700	4 832 256
	Andre utg.	9 103 077	8 499 294	603 783
	Inntekter	-13 521 227	-9 938 100	-3 583 127
	Resultat	48 632 806	46 779 894	1 852 912
Kap 1.3				
Helse	Lønn/sos.utg	68 134 829	66 111 872	2 022 957
	Andre utg.	15 152 184	15 718 850	-566 666
	Inntekter	-24 947 376	-22 806 043	-2 141 333
	Resultat	58 339 637	59 024 679	-685 042
Kap 1.4				
Næring	Lønn/sos.utg	4 931 422	4 686 045	245 377
	Andre utg.	14 289 810	12 609 236	1 680 574
	Inntekter	-27 462 504	-26 601 664	-860 840
	Resultat	-8 241 272	-9 306 383	1 065 111

Kap 1.5				
Kultur/kirke	Lønn/sos.utg	2 255 425	2 176 700	78 725
	Andre utg.	5 353 035	4 934 200	418 835
	Inntekter	-958 773	-397 500	-561 273
	Resultat	6 649 687	6 713 400	-63 713
Kap 1.6				
Teknisk	Lønn/sos.utg	15 525 957	14 675 693	850 264
	Andre utg.	15 911 625	14 100 100	1 811 525
	Inntekter	-25 605 136	-22 179 542	-3 425 594
	Resultat	5 832 446	6 596 251	-763 805
Kap 1.7				
Veier	Lønn/sos.utg			0
	Andre utg.	4 453 823	3 408 800	1 045 023
	Inntekter	-2 783 118	-1 881 000	-902 118
	Resultat	1 670 705	1 527 800	142 905
Kap 1.1 - 1.7				
Samlet	Lønn/sos.utg	156 400 567	149 456 746	6 943 821
	Andre utg.	73 616 482	68 488 775	5 127 707
	Inntekter	-99 866 289	-88 290 499	-11 575 790
	Resultat	130 150 760	129 655 022	495 738

Kap 1.1 Stab/politikk/adm

Lønnskostnadene er 1,1 millioner lavere enn budsjettet. Dette skyldes at inntektene fra premieavviket fra KLP er 1,1 millioner høyere enn budsjettet.

Andre utgifter fikk en overskridelse på 134 000,-. De fleste ansvarene ligger under budsjett men ansvar 150 administrasjonsbygninger fikk et merforbruk på ca 100 000,- til strøm og 70 000,- til renhold. Sektoren fikk samla ett mindreforbruk mot budsjett på 1 052 630 kr.

Kap 1.2 Oppvekst

De ansvarsområder som ikke kommenteres spesielt er i hovedsak på budsjett.

Ansvar 200 Adm oppvekst:

Regnskap	Budsjett	Avvik	Kommentarer
1 111 949	1 490 000	-378 051	Positivt driftsresultat. Merforbruk på kursposten, i hovedsak knyttet til innføring ny læreplan i grunnskolen. Refusjon fra andre (UDIR) og bruk av bundet fond (kompetanseutvikling) gir et mindreforbruk på kr 388 051.

Ansvar 201 PPT:

Budsjett kr 1 442 000, regnskap kr 1 468 902, merforbruk kr 26 902.

Liten overskridelse som ikke er kommentert fra Sel, men ligger vel til endringer personell i stillingen med annen lønn.

Ansvar 210 Lesja skole:

Budsjett kr 18 717 684, regnskap kr 19 374 476, merforbruk kr 656 792

Lønnsmidler i hovedsak på budsjett, noe merforbruk vikarer.

Merforbruk på en del driftsposter som; energi, pensjon KLP, bredbånd / internett, reiseutgifter, avgifter / lisenser. Inntekter samla over budsjett.

Ansvar 211 Lesjaskog skole:

Budsjett kr 9 774 110, regnskap kr 10 188 401, merforbruk kr 414 291

Merforbruk på lønnsmidler, energi, bredbånd/internett, avgifter/ lisenser.

Inntekter over budsjett.

Ansvar 270 Lesjaskog barnehage:

Budsjett kr 4 106 400, regnskap kr 4 489 754, merforbruk kr 383 354

Merforbruk på lønn og stort avvik på pensjon KLP, overforbruk noen driftsposter

Inntekter over budsjett

Ansvar 272 Lesja barnehage:

Budsjett kr 8 502 800 regnskap kr 8 365 863, mindreforbruk kr 136 937

Noe over på lønnsposter og noen driftsposter, men inntekter betydelig over budsjett.

Ansvar 274 Fellesutgifter barnehager:

Mindreforbruk kr 25 263

Sees i sammenheng med ansvar 276

Ansvar 276 Spesialpedagogisk hjelp i førskolealder, enkeltvedtak:

Budsjett kr 471 000 regnskap kr 1 352 412, merforbruk kr 881 412

Begge barnehagene hadde gjennom året saker til utredning hos PPT som utløste store enkeltvedtak og økte lønnsressurser for å dekke opp de tiltak som ble tilrådd og vedtatt.

Avviket burde vært fanget opp og tatt med i budsjettreguleringssak høst 2019.

Dette må følges tettere gjennom året i 2020.

Ansvar 280 og 281, SFO Lesja og Lesjaskog; mindreforbruk på begge skolene. Lavere driftsutgifter og noe høyere inntekter.

Ansvar 290 Musikk og kulturskolen:

Mindreforbruk på kr 28 713

Ansvar 295 Voksenopplæring flyktninger.

Driftsutgiftene viser et mindreforbruk på kr 26 115

Men det er ikke overført fra fond slik at inntektssiden har en underdekning på kr 244 693

Oppsummering 1.2 oppvekst:

Oppvekstsektoren har et merforbruk på kr 1 852 912.

Hovedårsakene til dette er:

- Merforbruk på begge skolene
- Stort merforbruk på ansvar 276 Spesialpedagogisk hjelp i barnehagen

Det er i hovedsak god budsjettdisiplin, men avvikene burde nok i større grad vært fanget opp gjennom året og tatt med i budsjettreguleringssaken høsten 2019.

Kap 1.3 Helse

Regnskapstall for kap.1.3. Helse, omsorg og folkehelse viser et positivt avvik på kr.685 042 for driftsåret 2019. Sektoren har hatt streng budsjett disiplin gjennom hele året med økte utfordringer og uforutsette kostnader. Avvikene skyldes i hovedsak økte inntekter fra tilskudd for ressurskrevende brukere i 2019. Tilskudd for 2019 beregnes når regnskap for driftsåret er klart – dvs. i februar 2020. Tallene som ligger inne her er ikke revisorbehandlet, så det endelig tilskuddsbeløp kan bli endret.. Det har i tillegg vært flere utfordringer som har medført økte kostnader spesielt innen barnevernstjenesten og omsorgstjenesten. Dette har resultert i merforbruk. Miljøarbeidertjenesten reduserte lønnsbudsjettet i 2019 pga. krav om nedbemanning. Dette ble av ulike årsaker ikke iverksatt som planlagt før høsten 2019, og gir derfor avvik på fastlønn og sosiale utgifter. Regionalt helsesamarbeid (NGLMS) er utgifter til legevakt og KAD-senger noe høyere enn budsjettet. Generelt er også inntekter på egenbetaling på sjukeheim og trygdeleiligheter noe lavere enn budsjett pga. færre beboere i 2019.

Kap 1.4 Næring

Kapittelet har et merforbruk på 1 065 111,-. Dette skyldes i hovedsak utbetaling av boligtilskudd (ikke budsjettet), kostnader i forbindelse med tursti til Tussheim og tiltak grønn infrastruktur. Boligtilskudd skal dekkes inn fra kraftfondet og utgifter grønn infrastruktur dekkes av grønne fond (Ansv700).

Ansvar 410, Boliger til utleie:

Her er skyldes avvik inntektssvikt på grunn av at vi ikke har hatt utleid alle boliger hele året. 2 boliger skal rives og vil ikke gi inntekter i 2020. Budsjettet 2020 må derfor reguleres.

Ansvar 430 Landbrukskontoret:

Avvik skyldes underbudsjettet på pensjonsutgifter, overtid i forbindelse med rovdryvakt, samt NIBIO-kartlegging- overføring tilskudd fra Kraftfond ikke ført på ansvaret. (bevilget tilskudd til vegetasjonskartlegging)

Ansvar 431 Tiltak og næringsformål:

Her er kostnader og tilskudd i forbindelse med Villreinsløypa, sti til Tussheim ført. Merforbruk her er ca 110`.

Ansvar 433 Grønn infrastruktur:

Ansvaret sees i sammenheng med Ansvar 700, kostnadene dekkes av grønne fond.

Ansvar 440 Utleiebygg (næring):

Avvik skyldes husleieinntektene samt 44 000 overforbruk avgifter gebyrer lisenser.

Ansvar 450 Ymse næringsformål:

Her er utbetalt 150 000 til 6 nye boligbyggere- dette er ikke budsjettet og medfører således overskridelse på utgiftssiden. Skal dekkes av kraftfond.

Ansvar 476 Miljøvern og naturforvaltning:

Her er mindre forbruk på grunn av vakanse i stilling.

Kap 1.5 Kultur og kirke

Samlet innenfor 1.5 er det et merforbruk på kr 151 291.

En årsak til dette er at det ikke er regulert for påløpte kostnader knyttet til kronprinsparet besøk.

Det er et overforbruk i forhold til reiseutgifter vennskapskommunebesøk Mariampole.
Biblioteket har et merforbruk på kr 80 000.
Lesja svømmehall har et merforbruk på kr 116 000 (energi).
Kulturvern, idretts-sektoren, friluftsektoren har et mindreforbruk

Kap 1.6 Teknisk

Samlet sett har kapittelet et mindreforbruk på 763.000,- kr.

Ansvar 600 Administrasjon:

Her er budsjettert noe høyt på pensjon samtidig er inntekter fra salg av eiendomsopplysninger over budsjett.

Ansvar 601:

Her er overforbruk på grunn av overtid og vikarbruk som skyldes sykefravær.

Ansvar 606 Oppmåling:

Merinntekt på gebyrer skyldes stor aktivitet og bruk av kartforretning med utsatt oppmålingsforretning.

Ansvar 607 regulering planarbeid:

Her skyldes avvik mindre forbruk på konsulentutgifter og vakanse i planleggerstilling.

Ansvar 620 – 624 vannforsyning:

Avvik skyldes økte inntekter pga tilknytninger Lesjaskog-Bjorli, overforbruk vedlikehold Lesjaverk- tiltak er gjennomført for å sikre tilfredsstillende vanntrykk. I tillegg er overskridelse på utgifter ved Joramo vannverk.

Ansvar 630 – 634 Kloakkanlegg:

Overforbruk Kloakkanlegg Lesja skyldes konsulentkostnader i forbindelse med vurdering av påslipp fra Zymtech. Merinntekter skyldes for lavt anslag tilknytninger Bjorli og Lesjaskog. Vi har samtidig hatt mindre utgifter til vedlikehold Bjorli enn budsjettert. Overforbruk Lesjaskog skyldes oppgradering av pumpestasjon for tilkobling til Bjorli. Forsinkelse på VA-anlegg til Gamle kongeveg gir manglende tilknytningsavgifter til Lesjaverk.

Ansvar 640 renovasjon:

Her skyldes avviket overforbruk på inntransport septikslam og utskifting av containere. Videre er betalt 108` til Sel kommune som er kreditert i 2020. Videre er kostnad til NGR høyere enn budsjettert.

Ansvar 660 vedlikehold renhold Lesja skole:

Avvik skyldes økte vedlikeholdskostnader blant annet er gjennomført termografering elektrisk anlegg.

Ansvar 678 vedlikehold renhold Lesja svømmehall:

Her skyldes avvik større reparasjon VVS-anlegg.

Uforutsette hendelser vil oppstå også i fremtiden, det bør vurderes om det er rom for å avsette en bufferkonto som kan nyttes når uforutsette hendelser oppstår.

Kap 1.7 Veier

Vi har et negativt avvik på kommunale veier i forhold til budsjettet. Dette er en gjenganger, økt etterslep og vedlikeholdsbehov gjør at vi her har budsjettert for lavt. For å unngå tilsvarende overskridelse framover må vedlikeholdsoppgavene prioriteres og utføres etter en plan. Enkelte oppgaver må utelates.

Finanstransaksjoner, gjeld og utlån

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik	Regnskap 2018
Renteinntekter og utbytte	6 577 716	5 970 000	607 716	3 368 575
Mottatte avdrag på utlån	20 659	20 000	659	26 712
Sum eksterne finansinntekter	6 598 375	5 990 000	608 375	3 395 287
Renteutgifter og låneomkostninger	5 369 721	3 540 000	1 829 721	3 113 142
Avdrag på lån	7 117 073	7 100 000	17 073	6 579 075
Utlån	18 100	20 000	-1 900	20 040
Sum eksterne finansutgifter	12 504 894	10 660 000	1 844 894	9 712 257
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-5 906 519	-4 670 000	-1 236 519	-6 316 971
Motpost avskrivninger	14 223 896	13 100 000	1 123 896	13 180 390
Netto driftsresultat	8 709 131	8 216 073	493 058	146 932

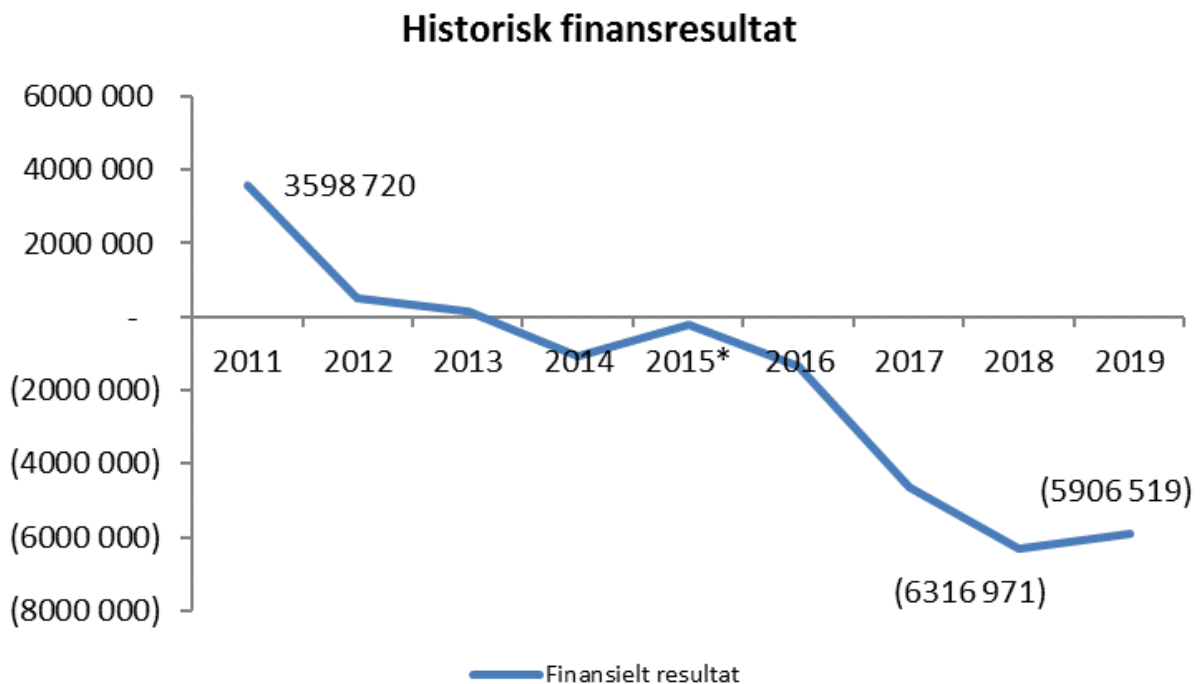
Finansinntektene består av renteinntekter, utbytte, og mottatte avdrag på utlån. Inntektene utgjør 6,6 millioner som er en forbedring på 3,2 millioner fra 2018. Aksjeutbytte er 2,8 millioner høyere og reforhandling med DNB gav oss betydelig bedre innskuddsrente.

Finansutgifter består av renter, provisjoner og andre finansutgifter – samt avdrag. Finansutgiftene utgjør 12,5 millioner som er en økning på 2,8 millioner sammenligna med 2018. Låneopptaket ble gjennomført på starten av året, normalt er slutten, pga investeringene som utføres på sjukeheimen. Dette medførte at renteutgiftene ble 1,8 millioner høyere enn budsjettert. Det er budsjettert en ytterligere økning i 2020.

Resultat eksterne finanstransaksjoner viser et underskudd på 5,9 millioner som er en reduksjon på 407 000,- sammenligna med 2018.

Finansresultatet har endra seg 9,5 millioner fra 2011 til 2019. Denne endringen blir belastet driftsregnskapet. Finansinntekter er redusert og finanskostnadene er økt. Lave renter har kompensert noe for inntektstapet i perioden og det er knyttet stor usikkerhet til rentenivået framover. Eidefoss signaliserte økte utbytter i størrelsesorden 7 millioner fom 2020 men de siste tids økonomiske endringer nasjonalt og internasjonalt vil nok påvirke dette. Økonomiplanen viser at vi også står foran store investeringer i 2020. Dette vil øke våre finanskostnader. I tillegg er det knyttet stor usikkerhet til renta. Vi må derfor forvente moderate finansinntekter, økte finanskostnader og tilsvarende svake finansielle resultat i årene framover.

Fig. 6

Balansen

Balansen viser kommunens eiendeler, gjeld og egenkapital.

Oversikt - balanse	Regnskap 2019	Regnskap 2018	Bevegelse
EIENDELER			
Anleggsmidler	818 383 585	720 512 203	97 871 383
Faste eiendommer og anlegg	452 977 313	374 503 900	78 473 413
Utstyr, maskiner og transportmidler	5 215 569	5 137 969	77 600
Utlån	36 373 633	36 221 961	151 672
Aksjer og andeler	16 657 325	14 933 652	1 723 673
Pensjonsmidler	307 159 745	289 714 720	17 445 025
Omløpsmidler	84 429 783	78 223 915	6 205 868
Kortsiktige fordringer	24 809 415	15 582 404	9 227 011
Premieavvik	5 629 718	6 210 473	-580 755
Kasse, postgiro, bankinnskudd	53 990 650	56 431 038	-2 440 389
SUM EIENDELER	902 813 368	798 736 118	104 077 251
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital	256 766 039	230 111 378	26 654 661
Disposisjonsfond	23 063 692	24 070 644	-1 006 952
Bundne driftsfond	23 354 129	21 664 051	1 690 077
Ubundne investeringsfond	0	219 546	-219 546
Bundne investeringsfond	1 324 382	2 362 349	-1 037 967
Regnskapsmessig mindreforbruk	671 169	0	671 169
Regnskapsmessig merforbruk	0	-1 074 113	1 074 113

Udekket i inv.regnskap	-1 950 039	0	-1 950 039
Kapitalkonto	211 438 435	183 925 972	27 512 463
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	-1 085 193	-1 006 536	-78 658
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	-50 535	-50 535	0
Langsiktig gjeld	606 953 189	537 115 612	69 837 577
Pensjonsforpliktelse	350 223 227	330 146 949	20 076 278
Andre lån	256 729 962	206 968 663	49 761 299
Kortsiktig gjeld	39 094 140	31 509 128	7 585 012
Annen kortsiktig gjeld	39 094 140	30 746 029	8 348 111
Premieavvik	0	763 099	-763 099
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	902 813 368	798 736 118	104 077 251

MEMORIAKONTI

Memoriakonto	4 451 981	5 081 886	-629 905
Ubrukte lånemidler	8 039	608 039	-600 000
Andre memoriakonti	4 443 942	4 473 847	-29 905
Motkonto for memoriakontiene	-4 451 981	-5 081 886	629 905

Fond

	Beholdning 01.01.	Avsetning er	Bruk av fond i driftsregnskapet	Bruk av fond i inv.regnskapet	Beholdning 31.12.
Disposisjonsfond	24 070 644	6 680 711	2 687 663	5 000 000	23 063 692
Bundne driftsfond	21 664 051	9 435 181	6 464 380	1 280 724	23 354 128
Ubundne investeringsfond	219 546	0		219 546	0
Bundne investeringsfond	2 362 349	228 915		1 266 882	1 324 382
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	48 316 590	16 344 807	9 152 043	7 767 152	47 742 202

Ved utgangen av 2019 utgjør kommunens fond 47,7 millioner. 23 millioner er disposisjonsfond, 23,3 millioner er bundne driftsfond og 1,3 millioner er bundne investeringsfond.

Fylkesmannen anbefaler minimum 8 % disposisjonsfond for å kunne møte uforutsette hendelser. Lesja kommune har pr 31.12. 9,5 %.

Gjeld.

År	2015	2016	2017	2018	2019
Brutto lånegjeld	165 399 905	159 387 001	189 873 783	206 968 663	256 729 962
Utlån	36 996 387	35 779 417	36 186 458	36 221 961	36 373 633
Ubrukte lånemidler	8 904 490	3 030 295	1 265 272	608 039	8 039
Netto lånegjeld	119 499 028	120 577 289	152 422 053	170 138 663	220 348 290
Brutto driftsinntekter	215 707 198	221 468 371	229 562 480	225 934 747	243 572 930
Antall innbyggere 31.12.	2 055	2 048	2 038	2 009	1 975
Brutto lånegjeld i % driftsinntekter	77 %	72 %	83 %	92 %	105 %
Netto lånegjeld i % driftsinntekter	55 %	54 %	66 %	75 %	90 %
Brutto lånegjeld pr innbygger	80 487	77 826	93 167	103 021	129 990
Netto lånegjeld pr innbygger	58 150	58 876	74 790	84 688	111 569

Brutto lånegjeld er langsiktige lån fra finansinstitusjoner. Lån benyttes for å finansiere investeringer. Brutto lånegjeld er grunnlaget for rente og avdragsutgifter som belastes driftsregnskapet. Utlån består av et langsiktig lån til Eidefoss, på 30 millioner, og andre utlån ifb med startlånordningen.

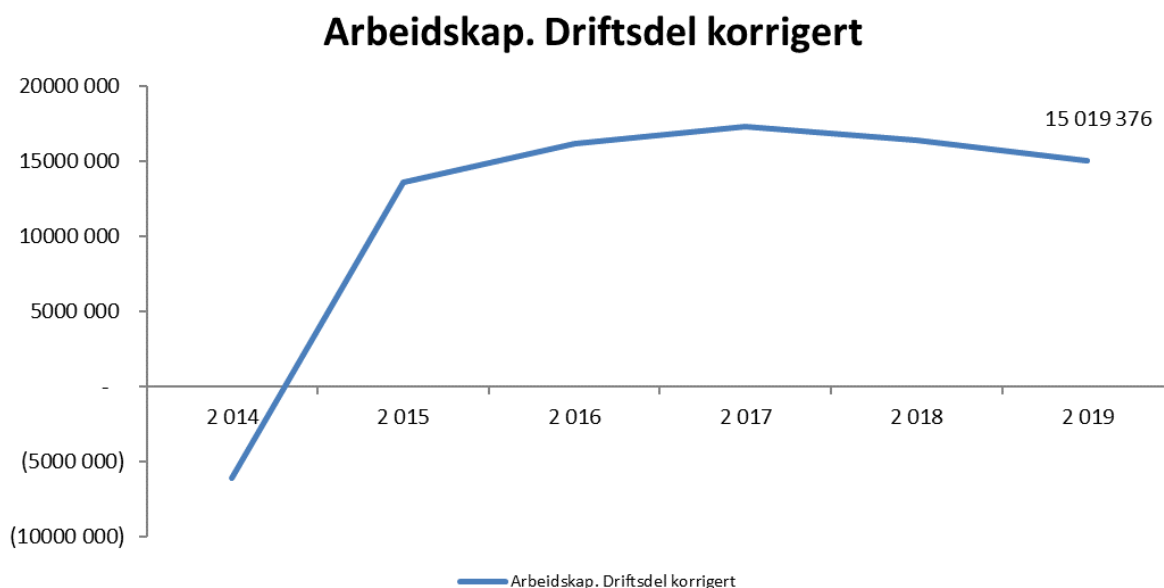
Arbeidskapital (finansiering)

Med finansiering mener vi måten kommunen har skaffet kapital på, og hvordan denne kapitalen er anvendt. Arbeidskapital er det mest sentrale måltallet når vi skal vurdere dette.

Arbeidskapital	2 019	2 018	Endring
Omløpsmidler	84 429 783	78 223 915	6 205 868
Kortsiktig gjeld	(39 094 140)	(31 509 127)	(7 585 013)
Arbeidskapital	45 335 643	46 714 788	(1 379 145)
Ubrukte lånemidler	(8 039)	(608 039)	600 000
Bundne fond	(24 678 510)	(24 026 400)	(652 110)
Ubundne investeringsfond	-	(219 546)	219 546
Udisponert resultat investering			-
Arbeidskapital driftsdel	20 649 094	21 860 803	(1 211 709)
			-
Korleksjoner premieavvik:	(5 629 718)	(5 447 374)	(182 344)
Arbeidskap. Driftsdel korrigeret	15 019 376	16 413 429	(1 394 053)

Arbeidskapital er på totalt 45,3 millioner som er 1,8 millioner lavere enn 2018. Arbeidskapital for driftsregnskapet er på 20,6 millioner. Korrigerer for premieavviket (ikke likvid inntekt) er den 15 millioner. En reduksjon på 1,3 millioner ift 2018.

Fig. 7

Investeringer

Rapporten nedenfor viser brutto investeringer mot korrigert budsjett 2019.

Prosjekt	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik	Regnskap 2018
29 Digitalt kartverk	178 166	300 000	-121 834	206 272
127 Auravegen	16 825	0	16 825	0
144 IT-SKOLE/BARNEHAGE-PERSONALE	105 915	150 000	-44 085	0
145 IT-SKOLE-ELEVILTAK	193 380	230 000	-36 620	0
146 Regiondata	237 575	324 000	-86 425	365 435
201 Sjukeheimen, planl./prosjekt	58 466 534	63 000 000	-4 533 466	14 440 482
203 Vann Bjorli	23 835	22 795	1 040	257 500
204 Kloakk Bjorli	23 835	22 795	1 040	257 500
215 Ledningskart	0	0	0	60 254
228 Trafikksikkerhetstiltak	0	0	0	624 832
249 VA-ledning Lesjaskog -Bjorli	8 216 724	7 870 000	346 724	7 749 167
258 Lesja sentrum (fra 2014)	5 525	0	5 525	200 000
266 Lokal IT	398 512	300 000	98 512	384 080
271 Gang- sykkelvei Lisser - Solsiden	741 875	0	741 875	1 102 134
272 Ski in krysning Bjorli løype	267 099	240 000	27 099	2 046 377
275 Gang og sykkelveg Solsiden-Bjorli	0	0	0	597 307
280 Uteområde Lesja skole	320 964	335 000	-14 036	0
283 Breibåndsutbygging Lesja	1 119 566	2 000 000	-880 434	921 164
284 Brannstasjon Lesjaskog	59 605	0	59 605	0
285 Ombygging barnevernlokaler	0	0	0	269 670
286 Oppgradering av bygninger / ENØK	687 012	500 000	187 012	0
293 Omlastingsrampe Jora Miljøstasjon	45 000	0	45 000	146 052
294 A-Gamle Kongeveg hyttegrend	3 836 025	4 000 000	-163 975	93 072

295	V-Gamle Kongeveg hyttegrend	2 055 884	3 000 000	-944 116	481 472
297	Bjorli høgdebasseng gjenoppbygging	8 862 030	8 900 000	-37 970	339 780
298	Overvannsplan/stikkrenner Bjorli	174 290	200 000	-25 710	460 601
299	Nye Tussheim	1 150 724	1 069 000	81 724	0
300	Lesjaskog skole-utstyr gymsal	137 466	100 000	37 466	0
301	Overtakelse av VA Solsiden hytteområde	0	0	0	2 928 198
302	Overtakelse VA Bjorli Nord Vest	0	0	0	6 780 199
304	Overtakelse VA Bjorli Nord Vest trinn 2	5 738 326	0	5 738 326	0
TOTALT		93 062 692	92 563 590	499 102	40 711 548

Finansiering 2019:	
Lån (nytt 2019)	57 454 000
Mva kompensasjon	12 228 058
Bidrag fra utbygger	5 738 326
Statstilskudd	226 308
Forsikringsoppgjør	8 965 689
Bruk bundne fond	1 280 724
Bruk ubundne investeringsfond	219 545
Bruk disposisjonsfond	5 000 000
Udekket merbruk	1 950 039
	93 062 691

I løpet av 2019 har kommunen gjennomført flere større investeringer på til sammen brutto 93,1 millioner. herav 23,2 millioner innenfor VARF.

Sjukeheimen var den største investeringa på 58,4 millioner. Vi har også overtatt VA anlegg på ett utbyggingsområde vederlagsfritt, på 5,7 millioner.

57,4 millioner er finansiert med lån

I investeringsbudsjettet var det budsjettert med salg av tomteområdet Bjorli for 8 millioner. Gjennomføring av salget var satt bort til eiendomsmegler og skulle etter planen gjennomføres i 2019. Vi kom ikke i mål med salget før i mars 2020. Dette medførte at vi fikk et udekket merforbruk på kr 2 169 584 i investeringsbudsjettet.

Ved utarbeidelse av årsoppgjøret har administrasjonen benytta et ubundet investeringsfond på kr 219 545 til dekning av deler av merforbruket. Dette reduserer det framførbare merforbruket til 1 950 039 kr. Dette merforbruket vil bli foreslått dekket mot salgsinntektene i 2020.

Likestilling

Alle arbeidsgivere er gjennom lov pålagt å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og for å hindre diskriminering på grunnlag av kjønn, etnisitet og/eller funksjonsevne. Det er skjev kjønnsfordeling på nær sagt alle område og da særlig innen oppvekst og pleie/omsorg.

Lesja kommune arbeider for å redusere andelen av ufrivillig deltid.

Menn i Lesja kommune, tjener i 2019 (grunnlønn) 7,2 % (8,3 % i 2018) mer enn kvinner, men ikke påvist signifikant skjevhet ved likt arbeid. Gapet mellom lønn kvinner og menn, har blitt redusert over tid.

Kjønn	Måned- fortjeneste	Grunnlønn 2019	Endring i måned- fortjeneste 2018-2019	Endring i grunnlønn 2018-2019	Ansatte 2019 (2018)	Årsverk 2019 (2018)	Endring i årsverk 2018- 2019 (2017-2018)
Kvinner og menn	44.784	41.563	2,4%	2,9%	255 (273)	195 (207)	-5,6% (2,5%)
Kvinner	44.673	41.105	2,5%	3,2%	221 (235)	165 (173)	-4,6% (4,2%)
Menn	45.390	44.065	1,8%	2,1%	34 (38)	30 (34)	-11,0% (-5,3%)

Det er reduksjon i antall årsverk fra 2018 til 2019 ifg PAI-registeret.

Definerte ledere (administrativ ledergruppe og avdelingsledere inkl en arbeidsleder, med økonomi- og personalansvar) utgjør totalt 17 tilsette. Av disse er det 12 kvinner og 5 menn. I ledergruppa i løpet av 2019, er det 5 personer, tre av disse er kvinner.

Hva kan gjøres for å få til bedre kjønnsbalanse i kommunen?

Stillinger utenom ledelsen: Oppfordre det underrepresenterte kjønn til å søke.

Stillinger på avdelingsledernivå: Arbeide for å legge til rette for begge kjønn.

Ufrivillig deltid

I og med at det er mange kvinner tilsatt innen pleie og omsorg, og der er det mest ufrivillig deltid, er det langt flere kvinner enn menn i Lesja kommune, som har ufrivillig deltid.

Tiltak i retningslinene for reduksjon av ufrivillig deltid, som ble vedtatt i 2015, er brukt i noen grad.

Seniorpolitikk

Kommunen har hatt seniorplan med tiltak siden 01.01.2008. I 2019 gikk 11 ansatte av med pensjon.

Pr 31.12.19 er det 5 ansatte som går på pensjonistvilkår.

21 ansatte (23 ansatte i 2018) har i løpet av 2019 tatt ut seniortiltak (12 hadde tilleggslønn, 9 hadde ekstra fridager). 2019 er siste året med lokale seniortiltak.

Sjukefravær (både legemeldt og egenmeldt)

Sjukefraværet	2019, dagsverk (d.v) og %	2018, dagsverk (d.v) og %
Totalt	3.200 d.v, 6,2% (Kvinner: 2.727 dagsverk) (Menn: 476 dagsverk)	3.801 d.v, 7,3% (Kvinner: 3.175 dagsverk) (Menn: 626 dagsverk)
Korttids (1-16 dager)	688 d.v, 21,5%	788 d.v, 20,7%
Langtids (17 dager og mer)	2.512 d.v, 78,5%	3.013 d.v 79,3%
Sjukefraværet utgjør i årsverk	12,2 årsverk	14,5 årsverk

Sjukefraværet for 2019, er 1,2% lavere enn i 2018, og tilsvarer en nedgang på 2,3 årsverk. Både korttids- og langtidsfraværet har gått ned.

Iom at vi har utvida egenmeldingsperiode (inntil 16 kalenderdager), er det litt merkelig at korttidsfraværet er såpass lavt.

Målet i hht lokal handlingsplan (samarbeidsavtale IA), er 5% eller lavere sjukefravær.

Lesja kommune har godt samarbeid med NAV lokalt og Frisk HMS (bedriftshelsetjenesten).

NAV Arbeidslivssenter har vi mindre samarbeid med enn tidligere pga endringer i satsingsområder hos NAV. Ressursgruppa for IA har hatt tre møter i 2019.

Fravær pga sjuke barn (ubetydelig nedgang siden 2018):

	Dagsverk 2019	Dagsverk 2018
Kvinner	112,3	121,9
Menn	13,5	10,9
Totalt fravær	125,8	132,8

Etiske retningslinjer

Etiske retningslinjer ble vedtatt i 2014 (K-20/14). Det har ikke vært saker i 2019. Kommunen kan rådføre seg med det etiske rådet sentralt i KS om det er spørsmål eller behov for avklaringer.

Risikovurdering og formalisering

Lesja kommune bruker internkontrollen som en del av kommunens kvalitetsarbeid, mål og resultatstyring. Både HMS og økonomisk kontroll blir ivaretatt. Lesja kommune utførte bla. Jevnlig rapportering for og følge med på den økonomiske utviklingen for 2019. Alle sektorer utarbeider årshjul. Dette er en del av økonomistyringen.

Konklusjon og disponering.

Måltall	2016	2017	2018	2019
Netto driftsresultat	5,8 %	2,9 %	0,1 %	3,6 %
Økonomisk buffer fond	7,0 %	10,9 %	10,7 %	9,5 %
Rente og avdragsbelastning	1,3 %	2,0 %	2,8 %	2,4 %
Netto lånegjeld	54,5 %	67 %	76 %	91 %

I 2019 fikk vi et netto driftsresultat på 3,6 %. Resultatet ligger 0,6 % over målsettingen vår på 3 %. Resultatet er 493 058 kr bedre enn budsjett.

Økonomisk buffer fond (disposisjonsfondet) reduseres noe. Dette skyldes at bruken er større en tilførselen. Størrelsen på fondet ligger litt over anbefalt minimumsnivå på 8 %.

Rente og avdragsbelastningen (netto finans) utgjør 2,4 % av driftsinntektene. Dette er en reduksjon sammenligna med 2018 og skyldes økte rente og utbytteinntekter.

Netto lånegjeld utgjør 91 % av driftsinntektene. Dette er godt over målsettingen om maksimalt 55 % for å holde oss i grønn sektor.

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik	Regnskap 2018
Netto driftsresultat	8 709 131	8 216 073	493 058	146 932
Interne finanstransaksjoner			0	
Bruk av disposisjonsfond	2 687 663	2 687 663	0	60 500
Bruk av bundne fond	6 464 380	3 491 088	2 973 292	6 341 569
Sum bruk av avsetninger	9 152 043	6 178 751	2 973 292	6 402 069
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	1 074 113	1 074 113	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	6 680 711	6 500 711	180 000	0
Avsatt til bundne fond	9 435 181	6 820 000	2 615 181	7 623 114
Sum avsetninger	17 190 005	14 394 824	2 795 181	7 623 114
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	671 169	0	671 169	-1 074 113

Årets gode resultat på 8,7 millioner korrigert for avsetting til fond og dekning av merforbruket i 2018, 17,1 millioner og bruk av 9,1 millioner fra fondene medfører et mindreforbruk på 671 169 kr. Mindreforbruket foreslås avsatt til disposisjonsfond.

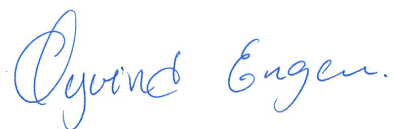
Til tross for et godt resultat reduseres disposisjonsfondet.

Disposisjonsfond utgjør 9,5 % av driftsinntektene. I økonomiplanen er det budsjettert med bruk av 5 millioner årlig fra disposisjonsfondet til finansiering av investeringer. Vi er derfor avhengig av å levere et netto driftsresultat i samme størrelse for å holde fondet i balanse. Rente og avdragsbelastningen fortsetter å øke i 2019. Vi må påregne ytterligere økning i avdrag framover. Prognosene for renten framover er usikre. Økningen har også sammenheng med lånegjelda. Det er gjennomført betydelige investeringer i 2019 som hovedsakelig er lånefinansiert. Nye regler for beregning av minimumsavdrag gir oss en ytterligere økt utgift framover.

Økt lånegjeld og høye investeringer i 2020 gir oss grunn til å ha fokus på disse to områdene framover.

Sjukefraværet er redusert med 1,1 %, dette er ett skritt i riktig retning. Sjukefraværet ligger nå 1,2 % over målsettingen om 5 % eller lavere. Det jobbes nå systematisk og målretta med en ytterligere reduksjon i 2020. Det må jobbes kontinuerlig med å inneha et lavest mulig sykefravær.

Lesja 30.03.20

Øyvind Engen
Økonomisjef